

כתב וצילם: יצחק בן עוזר

קלגרי היא העיר הגדולה ביותר בפרובינציית אלברטה שבמערב קנדה. אלברטה גובלת בבריטיש קולומביה, שהיא הפרובינציה הקנדית המערבית ביותר מבין הפרובינציות שנכללות ברצועה שגובלת מדרום עם ארצות הברית. קלגרי אינה בירת הפרובינציה - זכות זו נפלה בחלקה של אדמונטון שבצפון הפרובינציה. העיר שוכנת בגובה של מעל 1,000 מ' מעל פני הים.

ה-"דאונטאון" של קלגרי עם מגדל קלגרי במרכז התמונה. צילום: Wilson Hui

קלגרי | Calgary

אגם וטרטון. צילום: Wilson Hui

היותר אטרקטיביים בחצי הכדור המערבי - הרוקיס הקנדיים. חוץ מזה, מאז שנת 1912 מתקיים כאן מדי שנה, בתחילת חודש יולי, פסטיבל בוקרים שנקרא Stempede, המושך אליו עשרות אלפי תיירים.

הפסטיבל מתמקד סביב המסורת של מערב קנדה, והלבוש המסורתי שמכבב ברחובות העיר הוא מכנסי ג'ינס, מגפי בוקרים וכובעים לבנים (Statson Hats). האירוע שמושך אלפי מבקרים מתקיים במשך עשרה ימים, והוא נפתח בתהלוכה מרשימה ברחובות העיר התחתית שכ-

בראשית ימיה התבססה כלכלת תושביה על גידול בקר, וגם כיום ניתן למצוא בסביבתה חוות רבות ומפעלים של תעשיית הבקר. לפני המאה ה-19 חיו כאן שבטים של ילידים שבחרו להתיישב במפגש הנהרות Bow ו-Elbow. במאה ה-19 הגיעו לכאן סוחרים פרוות וסוחרים ויסקי. בעקבותיהם נפתחה תחנת משטרה שנקראה במקור Fort Brisebois, אך בשנת 1876, בעקבות סכסוכים בין ברישבוים ובין הקולונל ג'יימס מקלאוד, שינה האחרון את שמה של תחנת המשטרה לפורט קלגרי. בשנת 1883 נבנתה תחנת רכבת על ידי חברת הרכבות הקנדית קנדיאן פסיפיק (Canadian Pacific). החברה העבירה את מסילת הברזל דרך היישוב של קלגרי, ועובדה זו סייעה רבות לצמיחתה של העיר. החברה הזאת, שבנתה והפעילה את הרכבת מהחוף המזרחי של קנדה ועד החוף המערבי, השתלטה על אזורים שלמים ובנתה במקומות היותר אטרקטיביים בתי מלון מפוארים שמככבים במקומות הגבוהים ברשימת מלונות היוקרה של קנדה.

בשנת 1884 בנתה חברת הדסון ביי חנות כול בו גדולה בעיר, והפכה את קלגרי למרכז מסחרי ששימש את כל היישובים שבסביבתה. המשטרה והרכבת שינו כאן את האווירה, ומעיר של חוואים, ציידים בופלו, סוחרים פרוות וויסקי היא הפכה למקום של חוק וסדר. גילוי נפט בתחילת המאה ה-20 שינה את פני העיר והביא לצמיחתם של גורדי שחקים. העיר עלתה על המפה הבין-לאומית בשנת 1988, כאשר אירחה את המשחקים של אולימפיאדת החורף.

הסיבות לפתוח את הסויר במערב קנדה בעיר קלגרי הן נמל התעופה הבין-לאומי של קלגרי שקולט טיסות בין-לאומיות כולל מאירופה, והעובדה שהעיר נמצאת בטווח של כשעה נסיעה מפארק Banff, שהוא הפארק הדרומי בשרשרת הפארקים שמרכיבה את אחד מיעדי התיירות

1 הרכבת הישנה היא אחת האטרקציות בפארק המורשת. צילום: יצחק בן עוזר

2 הרכבת הקלה "C-TRAIN" של קלגרי. צילום: Bernard Spragg

3 אחת מתזמורות העיר צועדת בתהלוכה שפותחת את פסטיבל הסטמפיד. צילום: יצחק בן עוזר

4 הוותיקים חולפים בנסיעה איטית על פני הקהל המריע בתהלוכת הפתיחה של הפסטיבל. צילום: יצחק בן עוזר

5 אחת מתחם של אוהלים של ה-"ילידים" בתוך פארק הסטמפיד. צילום: יצחק בן עוזר

3

5

4

זיקוקים מרשים. במופע שבו צפיתי היה מרגש לשמוע זמרת ששרה את ההמנון הקנדי ולאחריו את ההמנון האמריקאי, כמחווה לאלה שהגיעו מארצות הברית השכנה. בין שני חלקי האירוע יש הפסקה שבמהלכה מארגנים את הבמה הענקית ומאפשרים לצופים לסעוד את ליבם. האירועים הללו מחייבים תשלום נוסף מעבר לתשלום עבור הכניסה לפארק שבו מפוזרות כמה במות למופעים של אמנים שונים.

בפארק הסטמפיד יש גם מתקני שעשועים כמו בכל לונה פארק, וזאת כדי לספק בילוי גם לצעירים שבחבורה. הצד הקולינרי מקבל תשומת לב ראויה, ובנוסף לעשרות דוכני מזון מהיר ניתן לאתר גם כמה מסעדות שמציעות איכות גבוהה יותר. אחד המאפיינים המרשימים במהלך

60,000 איש צופים בה. התהלוכה מתקיימת ביום שישי, והאירוע מסתיים בשעות הערב המאוחרות של יום הראשון הבא (הפסטיבל נמשך 10 ימים). מצעד הפתיחה נמשך כשעתיים, ומי שרוצה לחוות אותו יותר מפעם אחת יכול לצפות בו בנקודה שממנה הוא מתחיל, וכעבור שעותיים לנוע לכיוון נקודת הסיום ולחזות בחלק מהמצעד בפעם השנייה. בתקופת הפסטיבל העיר התחתית מספקת בימות לתזמורות ורקדנים, אבל מרבית האירועים המסורתיים מתקיימים בפארק הסטמפיד, שבו יש תצוגה חקלאית מרשימה, כפר ילידים עם אוהלים בכל צבעי הקשת, ואצטדיון ענק שמארח את תחרויות הרודיאו השונות ואת מרוץ העגלות. מרוץ העגלות משולב עם מופע ראויה מרשים, שכולל אקרובטיקה, תעלולים מסמרי שיער, שירה, ריקודים ומופע

האירועים הוא היחס המכובד שניתן הן לילידים הנקראים כאן "התושבים הראשונים" שישבו בחבל ארץ זה בטרם הגיעו לכאן הלבנים, והן לותיקים אשר תרמו רבות לצמיחה של העיר שמונה כיום למעלה ממיליון תושבים ולקיומו של הפסטיבל.

שטחה של העיר 848 קמ"ר, אבל העיר התחתית קטנה יחסית. הנהר Bow ורחוב Central הם כשני צירים הניצבים זה לזה ומחלקים את העיר לארבעה אזורים: צפון-מערב, צפון-מזרח, דרום-מערב ודרום-מזרח (SE, SW, NE, NW בהתאמה). רחובות העיר התחתית נמתחים בציר צפון-דרום, והשדרות בציר מערב-מזרח (בשונה ממנהטן שבניו-יורק).

העיר התחתית

חרף הצמיחה המהירה של העיר ניתן לשים לב לעובדה שהעיר התחתית תוכננה עם הרבה חזון.

אמצעי התחבורה היעיל ביותר להגיע לעיר התחתית הוא "הרכבת הקלה" C-Train, שהנסיעה בה בתוך גבולות העיר התחתית היא ללא תשלום (הנסיעה באותה רכבת מחוץ לתחומי העיר התחתית כרוכה בתשלום).

בקלגרי, כמו בערים גדולות אחרות, נבנתה רשת של מעברים בין המבנים הרבים שפזורים בדאוונטאון, שמייתרת את הצורך לנוע במפלס הרחוב. פתרון זה מתאים הן למזג האוויר בחורף והן לעומס התעבורה שבמרכז הערים במאה ה-21. פתרונות כאלה יושמו בטורונטו ובמונטריאול שבמזרח קנדה, שם נבנתה רשת של מנהרות תת-קרקעיות עם יציאות רבות בתוך הבניינים הגדולים. בקלגרי המערכת נקראת Skyway 15+, זאת כיוון שמדובר בשורה ארוכה של מעברים עיליים בגובה של 15 רגל (כמעט 5 מ').

רבים מהבלוקים (קטע רחוב בין שני רחובות ניצבים) שבין השדרה השנייה לשדרה השמינית מחוברים באמצעות רשת המעברים העיליים הזאת. רשת המעברים כוללת יותר מ-80 גשרים, והאורך המצטבר של המעברים מגיע ל-16 ק"מ.

השדרה המרכזית של העיר התחתית - Stephen Avenue, היא חלק מהשדרה השמינית. היא נקראת על שמו של ג'ורג' סטפן שהיה ממנהליה הראשונים של חברת הרכבות הקנדית. חלק זה של השדרה הוא מדרחוב עתיר עצים, ספסלים ומזרקות, מה שמאפשר לעובדים הרבים שמועסקים כאן ולמבקרים במקום להימלט לזמן קצר משאונו של הכרך הסואן. בקטע זה של השדרה השמינית ניתן למצוא מרכז מסחרי וגם חנויות כול בו גדולות. בשנת 2002 הוכרז המדרחוב כאזור היסטורי לאומי ש-30 מבניינו שוחזרו ושומרו. חזיתות הבניינים הללו משמרות סגנונות אדריכליים שונים שהיו נפוצים במאות ה-18 וה-19. בשנת 1886 פרצה בעיר שרפה גדולה שכיילתה חלק גדול ממבני העץ.

בעקבות השרפה הוחלט לבנות רק בנייני אבן. אחד המבנים המעניינים שנמצא בקצה המזרחי של השדרה הוא בית העירייה הישן (Old City Hall Core) שנבנה במקור בשנת 1895. העירייה עברה למבנה חדש בשנת 1911. בקומה הרביעית של מבנה, שמשמש היום כמרכז מסחרי (Shopping Center), הוקמו גני Devonian, שהם ללא ספק הפנינה של העיר התחתית. מטפסים לקומה העליונה ומגלים מתחם של עצים סובטרופיים, שיחים, פרחים מפלי מים - מעין גן עדן מוקף קירות ותקרת זכוכית.

הגנים הוקמו בשנת 1977 בעלות של תשעה מיליון דולר, והם עברו "מתיחת פנים" משמעותית שהסתיימה בשנת 2012 בעלות של 37 מיליון דולר. הגנים משתרעים על שטח של כעשרה דונם, ויש בהם כ-500 עצים ויותר מ-100 סוגי צמחים מקומיים וסובטרופיים. אורך השבילים בינות למזרקות, הבריכות והפסלים מגיע לקילומטר אחד. זוהי חוויה מיוחדת מאוד לשבת (ולנוח אחרי הקניות) על אחד הספסלים, מוקף עצים, שיחים ופרחים, ולשכוח לרגע קט שאתה במדרחוב שעובר במרכז הרובע העתיק של העיר הגדולה.

- ① ה-"דאוונטאון" של קלגרי. צילום: Uli Harder
- ② פינה "רוקה" של גני דבוניאן שבמחומי הבנין. צילום: יצחק בן עוזר
- ③ טקס רכיבה "תיירותי" במצודה שבפורט מקלוד. צילום: יצחק בן עוזר
- ④ מגדל קלגרי. צילום: Raymond Wong

3

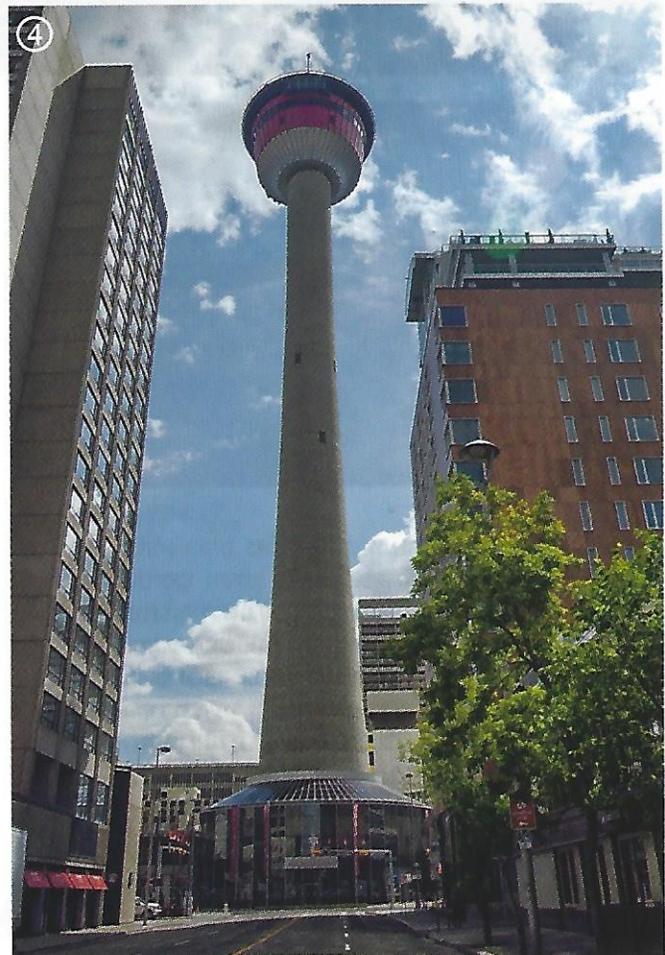
מגדל קלגרי

מגדל קלגרי מתנשא לגובה של 191 מ' ומאפשר תצפית של 360 מעלות. הוא נבנה בשנת 1968 ונקרא במקור Husky Tower, בגין תרומתה המשמעותית של חברת Husky Oil להקמתו. בשנת 1971, כמחווה לתושבי העיר, הוסב שמו של המגדל ל-Calgary Tower. עד היום אנשים שעובדים בענף התעופה משתמשים בשם המקורי, זאת כדי למנוע בלבול בינו לבין מגדל התצפית שבנמל התעופה קלגרי. במרומי המגדל יש מסעדה מסתובבת (משלימה את הסיבוב ב-45 דקות בשעות היום ובתוך 60 דקות בשעות החשכה), ומרפסת תצפית שבחלק הצפוני שלה הותקנה בשנת 2005 רצפת זכוכית שמאפשרת מבט ממעל על השדרה התשיעית שלמטה. ממרפסת התצפית ניתן להבחין בכמה גורדי שחקים שהוקמו בשלושת העשורים האחרונים, וחלקם גבוהים יותר ממגדל קלגרי (למשל: Bow ו-Bankers Hall). עד 1983 היה מגדל קלגרי הבניין הגבוה בעיר, אולם מאז נבנו כמה גורדי שחקים שהגבוה מביניהם מתנשא לגובה של 236 מ'.

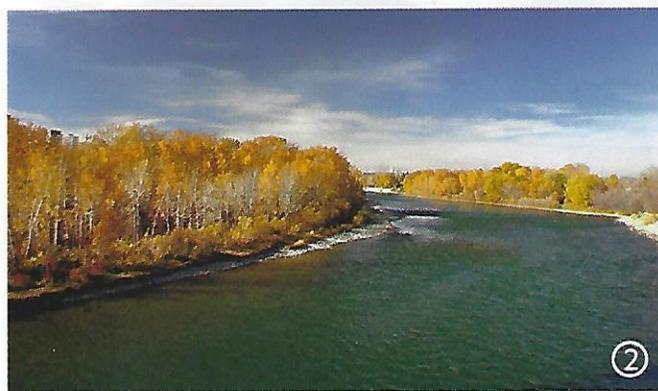
המסעדה Sky 360 מאפשרת נקודת מבט מעניינת על העיר בשילוב עם ארוחה. אחת ה"שריטות" שלי היא צפייה בעיר מראש מגדל, במטרה להבין את מפת האזור ולזהות נקודות ציון חשובות בכל עיר ועיר. אם נוסיף על חוויית הצפייה גם את הארוחה תוך כדי סיבוב של 360 מעלות, אזי אני לא מוותר על הוספתו של אתר שכזה לרשימה המרשימה של מסעדות מסתובבות שבהן ביקרתי במהלך טיולי.

מצודת קלגרי

בסמוך לנקודה שבה מתחברים שני הנהרות Bow ו-Elbow, בטווח הליכה של כעשר דקות ממרכז העיר, ניצבת מצודת קלגרי. בשנת 1873 החליט מקדונלד, ראש ממשלת קנדה, על הקמת חיל פרשים במערב קנדה במטרה להילחם במבריחי הוויסקי ואף לקדם קשרים עם שבטי הילידים שאכלסו את האזור שרגלו של האדם הלבן טרם דרכה בו.

4

בשנת 1886. הוא הקים כאן מנסרה, ומאוחר יותר השתמש בנסורת לגנרטורים שסיפקו חשמל לתאורה של העיר. הוא היה האיש שבנה את תחנת הכוח ההידרואלקטרית הראשונה. לאחר מותו רכשה עיריית קלגרי את הקרקע ממשפחתו ופיתחה גן ששטחו 80 דונם. זוהי פינה ירוקה חמודה לטייל בה, לרכוב על אופניים או לעשות פיקניק. מיקומו של הפארק בקרבת העיר התחתית מאפשר לצפות עליה מחד וליהנות מהריאה הירוקה מאידך (בדומה לסנטרל פארק של מנהטן). הזדמן

1 הפארק על האי Prince בחוף משמש להחלקה על הקרח.

צילום: Raymond Wong

2 הנהר Bow שהוא אחד הנהרות שחוצה את קלגרי.

צילום: Bernard Spragg

3 החנויות של פעם בפארק המורשת. צילום: Bernard Spragg

שנה מאוחר יותר יצאו ממניטובה מערבה כ-150 שוטרים בפיקודו של Éphrem-A. Brisebois. המשלחת הקימה את מצודת פורט מקלאוד שממוקמת דרומה מקלגרי, ושנה מאוחר יותר (1875) הקימו את המצודה ששימשה בהמשך, בנוסף לתפקודה הביטחוני, גם כמרכז שמספק את צורכיהם של החוואים שהגיעו לכאן מהמזרח (בית חולים, מועדון חברתי). המצודה נקראה במקור Fort Brisebois אבל עקב הסתבכותו של Brisebois במריבות מול מפקדו הישיר מקלאוד החליט האחרון להסב את שמה למצודת קלגרי.

בקלגרי שבסקוטלנד התגוררו אבותיו של מקלאוד. בשנת 1877 חתמו הקנדים הסכם עם שבטי הילידים שהתגוררו באזור (הילידים כונו "שחורי הרגליים", אך הם התחלקו לכמה שבטים). הסכם זה תקף עד עצם היום הזה. המצודה נמכרה בשנת 1914 לחברת הרכבת הקנדית, ו-61 שנים מאוחר יותר נקנתה על ידי עיריית קלגרי, במטרה לשמר את האתר שבו נולדה העיר, ויאפשר לדורות הבאים ולמבקרים ללמוד על השנים הראשונות של העיר. המצודה שהחלה את דרכה כתחנת המשטרה לא שקטה על שמריה, ובמהלך השנים התווספו לה כמה מבנים עתיקים. התהליך של החידוש וההרחבה נמשך כל הזמן, ובשנים האחרונות היא עברה מתיחת פנים רצינית שתוכננה מראש לשלוש פעימות (שתי הראשונות כבר הושלמו והשלישית שנקראת New Project עדיין בעבודה).

האי Prince

האי שבנהר Bow נמצא צפונית לעיר התחתית, והוא מחובר לשתיה גדות הנהר באמצעות גשרוני עץ. באי הוקם פארק להולכי רגל, שנקרא על שמו של Prince Anthony Peter שהגיע לעיר מקוויבק

בחלק מהמבנים ניתן לראות בעלי מלאכה המציגים את שיטות העבודה של פעם, ובין המבנים אפשר להבחין בשחקנים המופיעים בתלבושות מן המאות הקודמות.

הפארק האולימפי של קנדה

באתר זה התקיימו משחקי אולימפיאדת החורף בשבועיים האחרונים של פברואר 1988. יותר מ-1,400 משתתפים שייצגו כ-55 מדינות לקחו חלק בתחרויות. קיומם של המשחקים האולימפיים של החורף בקנדה כתריסר שנים אחרי שהאולימפיאדה התארכה במונטריאול, תרם רבות למיצובה של קנדה על מפת הספורט הבין-לאומית. בניגוד לערים אחרות שאירחו אולימפיאדות ולא השכילו להפיק תועלת מהשקעות הענק במבנים ובתשתית שהאירוע נזקק להן, כאן בקלגרי המתחם האולימפי פעיל עד היום (יותר מ-30 שנה אחרי סיום האירוע). ניתן למצוא כאן מקפצות סקי וסימולטורים לקפיצות והחלקה. האתר משמש כיום מתקן אימונים הן למקצוענים מהרמות הגבוהות והן לציבור הרחב (מחליקים חובבים). הקומפלקס שהוקם ב-Paskapoo Ski Hill מתפקד כל ימות השנה. אם בחורף מוצעים כאן מסלולי החלקה, הרי בקיץ הפעילות באתר כוללת טיפוס על גבעה, רכיבת אופניים במדרון ומיני גולף. המזחלות שעושות דרכן במהירות במסלול המשופע פועלות כל השנה. המזחלות שמובלות על ידי מקצוענים עושות דרכן במשך דקה במהירות שמגיעה ל-120 קמ"ש, ומספקות חוויה בלתי נשכחת של התנסות בנתיב שבו נסעו האלופים האולימפיים של שנת 1988. בשנת 2011 נפתח כאן ה-Canadian Sports Hall of Fame שמספק תמונה רחבה על הספורטאים הקנדים הבולטים בכל השנים, ועל האנשים שתרמו לקידומו ופיתוחו של הספורט בקנדה.

גן החיות והגנים הבוטניים

גן החיות ממוקם מזרחית לעיר התחתית. חלק ממנו משתרע על האי סנט ג'ורג'. הוא נחשב לאחד מגני החיות המובילים בעולם. הגן הוצף בשנת 2013 ונגרמו לו נזקים שתוקנו בהמשך. המתחם מתחלק לשישה אזורים:

- Canadian Wilds
- Destination Africa
- Euroasia

לי לפקוד את הפארק ביום קנדה שחל ב-1 ביולי. הפארק משמש את תושבי העיר שבאים בהמוניהם לפארק לחוג את החג, וניתן לראות משפחות רבות שמטיילות בשבילים או יושבות בצוותא על המדשאות הירוקות. הפארק מארח אירועים נוספים כדוגמת:

Shakespeare in the Park ו-Calgary Folk Music Festival. אירוח האירועים מתאפשר הודות לעובדה שבנוסף לבמה הראשית שבקצה המערבי של הפארק פזורות בו חמש במות נוספות.

פארק המורשת ההיסטורית (Heritage Park Historical Village)

הוא המוזיאון הפתוח הגדול באלברטה. שטחו כ-127 אקרים (כ-513 דונם), והוא ממוקם בדרום העיר, ליד מאגר המים Glenmore. יש בו תצוגה של יישוב משוחזר של המתישבים הראשונים במערב קנדה, מהמחצית השנייה של המאה ה-19 ועד סוף המחצית הראשונה של המאה ה-20.

הפארק מחולק לארבעה מתחמים (באזורים נפרדים), שכל אחד מהם מתייחס לתחומי זמן משניים:

- Fur Trading Fort (1860'S)
- Pre Railway Settlement (1880'S)
- Living Historical Village (1900-1930)
- Heritage Townsquare (1930-1950)

לרכבת שנוסעת בתוך הפארק יש תחנות ליד כל אחד מהמתחמים שצוינו לעיל.

מרבית המבנים שמפוזרים בפארק הם מקוריים מאותה התקופה (כנסייה, בית ספר, בית חולים, בית זפוס, אסם, תחנת משטרה, מאפייה, בית דואר, נפחיה וכפר אינדיאני). במרבית המבנים קבלו את פניהם אנשים (לרוב גמלאים חביבים) בבגדים מאותן התקופות, שישמחו להעשיר אתכם במידע הרלוונטי. מרבית הפריטים והרהיטים המוצגים הם אותנטיים ושימשו את המתישבים שהגיעו למערב קנדה. חובבי המכוניות העתיקות יוכלו ליהנות מאוסף מגוון של מכוניות וינטג' שמוצג ב-Gasoline Alley Museum. בנוסף לנסיעה ברכבת מומלץ לשוט בספינה, וגם לעשות סיור קצר בעגלה רתומה לסוסים.

①

②

האמריקאי על פארק גליישר כפארק לאומי. כהערת אגב אציין שאני בחרתי להאריך את השהות שלי באזור וללון שלושה לילות במונטנה, כאשר האטרקציה העיקרית הייתה נסיעה גם בהלוך וגם בחזור בכביש Going to the Sun המדהים ביופיו. כביש זה חוצה ממזרח למערב את פארק גליישר, שגם בחודש יולי מכוסה שלג.

פארק ווטרטון משלב רכס הרים עם ערבות, ויש בו אגמים, מפלים והרבה מאוד חיות בר וצמחייה מיוחדת. הפארק מתחלק לשלושה אזורים

- ①② הגן היפני Nikka Yuko בעיירה Lethbridge. צילום: יצחק בן עוזר
 ③④ הקניון האדום בפארק ווטרטון. צילום: יצחק בן עוזר

Pinguines Plungue
 Dorothy Harvey Botanical Garden
 Prehistoric Park

הפארק הפרה היסטורי כולל שורה ארוכה של פסלי גבס של דינוזאורים מה שמרתק את הדור הצעיר שמבקר כאן"

אתרים מחוץ לעיר

העיר קלגרי ונמל התעופה הבינ-לאומי שלה קרובים לפארק הלאומי באנוף, שיחד עם הפארקים ג'אספר, יוהו וקוטאני מרכיבים את אחד מאזורי הטבע הפראי האטרקטיבי ביותר בצפון אמריקה - הרוקיס הקנדיים. יש בו שילוב מדהים של נוף, חיות בר וצמחייה, והוא מושך אליו המוני מטיילים.

מאחר שקלגרי מוקפת אתרי טבע מכל כיוון שנבחר, אזי אם נוסעים דרומה לכיוון הגבול עם ארצות הברית מגיעים לפארק Waterton Lakes. פארק זה נמצא בשטחה של אלברטה שבקנדה, והוא מחובר לפארק גליישר שנמצא בשטחה של מדינת מונטנה שבארצות הברית. הגבול בין שתי המדינות יוצר הפרדה מלאכותית בין שני הפארקים, שיחד מרכיבים פארק גדול שנקרא גליישר-ווטרטון.

האזור היה מיושב בילידים שהשתייכו לשני שבטים: Kootenai ו-Blackfoot. בשנת 1858 הגיע לאזור האדם הלבן הראשון - תומאס בלאקיסטון, והוא קרא לאגמים ע"ש חוקר הטבע האנגלי צ'ארלס ווטרטון. חובבי טבע ועיתונאים הפעילו את השפעתם על שתי הממשלות. מאמציהם נשאו פרי, ובשנת 1895 הכריזה ממשלת קנדה על פארק ווטרטון כפארק לאומי. 15 שנה מאוחר יותר הכריז הממשל

3

4

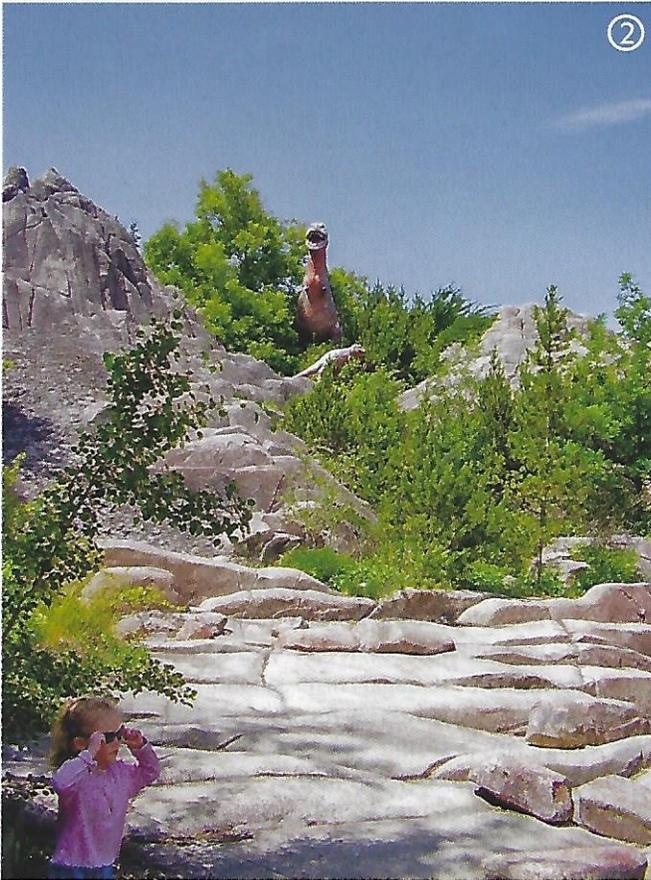
משנה: אגם עילי, אגם אמצעי ואגם תחתון צר וארוך שחלקו הדרומי נמצא בשטחה של ארצות הברית. במהלך הנסיעה בפארק ניתן להבחין במספר רב של חיות: צבאים, אייל קורא (Moose), אייל קנדי (Elk), כבש גדול קרניים (Bighornsheep), פומה (Cougar) ושוור (Lynx). כניסה נפרדת לפארק מובילה לעבר מכלאה של ביזונים (Buffalo Paddock). מהמכונות הבחנתי בשורה ארוכה של ביזונים שעמדו וליחכו עשב להנאתם בתוך שטח מגודר. הכניסה הראשית לפארק נמצאת בסמוך למפגש בין כביש מספר 5 שמוליך מקארדסטון (Cardston), ובין כביש מספר 6 שיורד מפינצ'ר קריק (Creek Pincher).

לאחר שנכנסתי לפארק פניתי ימינה לעבר הקניון האדום (Red Rock Canyon), שם צעדנו במסלול מעגלי ונוח (750 מ' בסך הכול), שמאפשר לראות את הסלעים האדומים שבשתי הגדות, על צורתיהם השונות. השביל מוליך לגשר עץ שמונח מעל הקניון ומאפשר מעבר לגדה שמנגד. בסמוך לקניון הסלע האדום יש שביל שמוביל למפלי בלאקיסטון (Blackstone Falls). השביל שיוצא ממגרש החניה שמשמש את הרכבים המגיעים לקניון הוא נוח להליכה (הלך וחזור שני ק"מ, וכמעט ללא שיפוע). אגב הצעידה הנינוחה בו הזדמן לי לפגוש עז מקומית שליחכה עשב.

מגיעים לנקודת תצפית על המפל. מבין האגמים שבפארק בחרתי להתמקד באגם קמרון. האגם הזה בדומה לאגם ווטרטון תחתון רובו בשטח קנדה, וחלק ממנו נמצא בשטחה של ארצות הברית. בקיץ ניתן לחצות אותו בסירת קאנו, אבל בחורף הוא הופך למשטח קרח שניתן להחליק עליו. הכביש Akamina Parkway המוליך אל האגם מסתיים בקרבת המזח שממנו ניתן לשוט בסירה במימי האגם. המזח הוא

1

2

במוזיאון עם דפי עבודה. מוזיאון טירל הוא המוזיאון העשיר ביותר שעוסק ביצורים הענקיים שפרשו לגמלאות לפני עשרות מיליוני שנים. יש כאן תצוגת שלדים מהממת ומוצגים נוספים, כולל אפשרות להציץ במעבדה שמלקטת את הממצאים ומשחזרת אותם. התצוגה כוללת שלדים ענקיים לצד מאובנים רבים שלוקטו מהסביבה. במהלך הסיור ניתן לצפות בעובדים שעוסקים בניקוי וחשיפה מחד או הרכבה מאידך. העובדה שהגענו לכאן בשעות הבוקר המאוחרות אפשרה לנו לשהות במשך חמש שעות במוזיאון ולסייר בשביל שיוצא ממנו, ולא שמנו לב שהזמן עבר ושעלינו להתקפל חזרה לעבר המלון שבקלגרי.

יחזק בן עוזר - עיתונאי, מרצה ויועץ
 itzikben2001@yahoo.com
 www.masluletiul.com
 054-4625035

מעין במה לאלה שרוצים להצטלם על רקע האגם וההרים המושלגים שסוגרים עליו. סביב האגם יש כמה שבילי הליכה ברמות קושי שונות.

מעט צפונה לפארק אגמי וטרטון שוכנת העיירה Fort Macleod. העיירה קמה בעקבות התבססותה של תחנת משטרת הפרשים הקנדית במקום. משלחת של חיל הפרשים הקנדי יצאה ממזרח קנדה ועשתה דרך של כ-1,100 ק"מ במטרה להשליט חוק וסדר באזור שהיה כר נרחב לפעילותם של סוחרי פרוות ומבריחי ויסקי. משלחת זו בחרה למקם באזור זה את תחנת המשטרה.

לאחר שהתחנה סיימה את תפקידה היא הפכה למוזיאון שמציג את הפעילות של המשטרה באותם הימים.

בחודשי הקיץ לובשים הסטודנטים את מדי המשטרה השחורים-אדומים ומקיימים מצעד רכיבה מוזיקלי. מזרחית ל-Fort Macleod נמצאת העיירה Lethbridge. ראשית דבר עצרנו בפארק Indian Battle, ליד גשר ברזל ענק שנקרא High Level Bridge. ליד הגשר ניצב שלט שמציין כי כאן נערך קרב קשה בין שני שבטי ילידים: Belly River ו-Blackfoot. הקרב ידוע בשם Belly River, והוא התנהל ב-25 באוקטובר 1870. שבט ה-Cree סחר עם הסוחרים האירופים במשך מאות שנים, כך שהיה מחוסן כנגד המחלות שהביאו עימם הלבנים שהגיעו לאזור. לעומת זאת שבט ה-Blackfoot, שלא היה מחוסן, סבל מגפת אבעבועות רוח שהפילה חללים בקרב.

שבט ה-Cree שהיה מודע למגפה והשלכותיה החליט לנצל את היתרון היחסי ולהשתלט על שטחים שהיו בשליטתו של שבט ה-Blackfoot, במאבק בין השבטים על ציד הבופלו. הקרב שהיה הגדול והאחרון בין שני שבטי הילידים הותיר אחריו מאות הרוגים בעיקר משבט ה-Cree. שנה מאוחר יותר נחתם הסכם שלום בין שני השבטים. הפארק כולל מגרש משחקים ופעילויות לילדים ומתחם פיקניקים.

האתר המעניין ב-Lethbridge הוא הגן יפני Nikka Yuko. הגן תוכנן על ידי ארכיטקטים יפנים מאוניברסיטת אוסקה. המבנים, כולל הגשר, נבנו בקייטו שבפן והורכבו כאן. הגן נפתח רשמית בשנת 1967, לאחר כמה חודשי הרצה. הגן מכיל את כל הסממנים המאפיינים גן יפני: מים, אבנים, סלעים, גשר, עצים יפניים ופביליון.

עיירת הדינוזאורים Drumheller

יצאנו מהמלון ונסענו לעבר עמק Red Deer שנמצא במרחק כשעה וחצי נסיעה מקלגרי. בדרך עברנו בעיירות קטנות שבתיהן המעטים פזורים במרחק גדול זה מזה.

לשאלתנו מה קורה כאן בחורף קיבלנו מענה שבשיא החורף הטמפרטורות יורדות ל-40 מעלות מתחת לאפס, ובתנאים כאלה הלימודים בבתי הספר מושבתים. הודינו לאל שבחרנו להגיע לאזור בקיץ, והמשכנו לעבר העיר Drumheller שנחשבת לבירת הדינוזאורים העולמית.

המשקעים ששקעו על ההרים שסוגרים על עמק Red Deer אצרו בתוכם עצמות של אותן חיות ענקיות, ומשהללו התגלו הפך המקום למעבדה-מוזיאון בנושא הדינוזאורים. יש בעיר היצע מרשים של בתי מלון ומסעדות. הרמנו עיניים אל על וראינו שפנסי התאורה עוצבו בצורת דינוזאורים. היעד המרכזי בעיר הוא Tyrrell Museum of Palaeontology. כבר במגרש החניה ניתן להבחין באוטובוסים רבים שהביאו למקום נידח זה המוני תיירים, וגם תלמידים רבים שמסתובבים

1 מלון הנסיך מוילס בפארק וטרטון. צילום: יחזק בן עוזר
 2 מתחם ה-"דינו" בגן החיות של קלגרי